

validius compararet, ipsum è Pannonia cum magnis suorum copiis accersuerat, ac Gothis forti, ac fidei eius opera exterminatis domum inde præmiis ingentibus, ac mirificis laudibus oneratum dimiserat. hoc vero tempore Iustinum, & Sophiam vlcisci, atque Italiae spoliare possessione desiderans, postquam varia secum animo volutauit, nihil denique consilio suo ipsis Longobardis opportunius esse constituit. qui & Italiae finitimi essent, & spe præmiorum ad quamcunque subeundam fortunam impelli haud magno momento possent. itaq; expedito consilio litteras, nunciosq; propere ad Alboinum regem misit, quibus eum cum popularibus suis ad inuadendam, & occupandam Italiam inuitauit, pretiosis nonnullis etiam frugibus, quæ in terra feruntur Italia, muneris loco
10 ad illiciendos imperitæ multitudinis animos missis: quippe terram esse cum cæli temperie, ac situs amœnitate præstantē, tum vero rerum omnium, vt ipse nosset, copia, ad incolēdū optabilē. ea vero conditione, ac fortuna iam pridem esse, vt ipse certam gentis victoriam, ac non dubium prouinciæ imperium, si virtute vti, atque occasione vellet, spe sibi posset haud difficile destinare. Gerebat eadem tempestate pontificatum Romanum Ioannes tertius, Aquileiensem Paulinus, Rauennatem Ioannes item tertius, Mediolanensem vero Honoratus, atque eorum pro se quisque commodis, ac saluti ecclesiarum suarum anxius incumberebat. Ob id pontifex Romanus, vt erat vir eximia prudentia, ac probitate ornatus, postquam Narsetem à Romanis apud Imperatorem accusatum audiuit, ac repentinam illius ex vrbe profectionem vidit, ne quid per iram aduersus com-
20 modum, & quietem Ecclesiæ, Italiaeque vniuersæ moliretur, est veritus. itaque sedandi hominis causa ad eum Neapolim properauit. & ad colloquium progressus Narsetem primo comiter, ac benignè admonuit, videret, ne dum iræ dulcedini indulgeret, præclarum liberatæ à se Italiae titulum, insigni in perpetuum macula deformaret. plus enim sine dubio omnium opinione turpitudinis in accitis barbaris fore, quàm gloriæ, laudisque fuerit in eiectis. deinde enixe orare incepit, vt, si quam se accepisse à Romanis iniuriam duceret, eam & sibi, & vniuersæ supplicanti Italiae condonaret. Quibus verbis impulsus Narses in urbem se cum pontifice rettulit. verum diuturnum huius lenitatis, ac mansuetudinis suæ fructum non tulit: si quidem mox rerum, quæ mouebantur, dolore, iraque consumptus, interijt. Interim Longinus Patricius successor ei à Iustino sum-
30 missus, nouo cum exercitu Rauennam mari accesserat. atq; vt in rebus sit nouis, varias hominum cogitationes, sermonesque commouerat. Is Narsetem extinctum audiens, corpus eius locello plumbeo conditum cum omnibus thesauris eius, Constantinopolim misit, & quod summa cum potestate, atq; imperio venerat, nouam pro arbitrio Italiae administrationem induxit. primum Rauennæ, non Romæ, præfecturæ sedem posuit, nec se Ducem, sed Exarchum Italiae, quemadmodum & Africae Exarchus erat, vocauit. & prouinciarum Consularibus, Correctoribus, Præsidibusque sublati, singulis ciuitatibus singulos Duces imposuit, ac varios eis ad reddenda iura iudices assignauit. quod autem Longobardos à Narsete sollicitatos in Italiam cogitare accepit, infesta eorū arma formidans Rauennam, & pleraque Venetiæ oppida, quæ primam belli tempesta-
40 tem videbantur exceptura, per sequentem annum præsidii, atque operibus cōfirmare perrexit. Itaque ab hoc tempore maioribus in Italiae urbibus, sed præcipuè Romæ, atq; Rauennæ perpetua militum præsidia infedere, quos Imperator publico stipendio ad urbium custodiam sustentauit. quibus præfectos, iudices, & quæstores præposuit. Stipendium illi Rogam, Præfectos magistrōs militum, iudices sacellarios, quæstōres chartularios nominarunt. Interim Alboinus litteris Narsētis erectus, atque vtilia sibi, & com-
50 moda proponi arbitratus, animū ad Italiam inuadendā cōtulerat. spem autē celeris, atque exploratæ victoriæ faciebat cum facilitas aditus, tum profligatus, ac prope perditus eo tempore ipsius Italiae status. nam Italia aut lato mari, aut Alpibus altissimis septa ab vna parte, qua Pannoniæ adiacet, late patentem ingressum habet. per quam proximè Hunni quoque Atthila rege duce perruperant. & sauo nouæ pestilentiae morbo armis, virisque exhausta, vix satis vel nulla externa accedente calamitate, potentiam, ac statum pristinum retinebat. quippe ante Iustiniani Imperatoris excessum, nouum ipsam morbi genus incefferat, quo per contagionem vulgato non integræ solum stirpes, atque familiae, sed ciuitates quoque frequentes erant euersæ. hæc inguinaria, ac bubonis pestilentia nominata. apparebāt scilicet, vt scribit Paulus, ex improviso labes quædā
A iij

5 6 7.